

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Запорізького міського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг)

09.05.2025 № 139

ПОЛОЖЕННЯ

про центр життєстійкості Запорізького міського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг)

1. Центр життєстійкості (далі-центр) є структурним підрозділом Запорізького міського територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) (далі-територіальний центр).

2. Центр утворюється для реалізації експериментального проекту із надання комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості (дала – комплексна послуга).

3. Центр здійснює свою діяльність щодо надання комплексної послуги відповідно до Порядку реалізації експериментального проекту із запровадження комплексної реабілітаційної послуги з формування життєстійкості, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2023р. №1049 «Про реалізацію експериментального проекту із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості» та Положення про Запорізький міський територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг).

4. Положення про Центр затверджується директором територіального центру.

5. Основними завданнями Центру є:

- підтримка психічного здоров'я населення та зниження загального рівня стресу і тривожності серед населення;

- адаптація осіб/сімей/груп осіб, які проживають на території громади, зокрема внутрішньо переміщених осіб, до кризових ситуацій (зокрема воєнних дій, тимчасової окупації, проявів насильства, порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру), набуття навичок стресостійкості як комплексу особистісних якостей, що дає змогу зменшити значні інтелектуальні, вольові та емоційні навантаження без особливих шкідливих наслідків для власного здоров'я інших людей та професійної діяльності, а також запобіганню психологічній травматизації та мінімізації ризиків психологічної ретравмизації;

- забезпечення комплексного підходу до надання соціальних послуг особам/сім'ям/ групам осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах

2/

та/або належать до вразливих груп населення, які проживають на території територіальної громади;

- зміцнення сімейних і родинних зв'язків та розвитку батьківської компетентності;

- зміцнення та координації волонтерського руху;

- підвищення соціальної згуртованості територіальної громади.

5. Основні заходи, що становлять зміст комплексної послуги передбачають:

- оцінювання потреби особи/сім'ї/групи осіб (далі - отримувач комплексної послуги) у заходах, що становлять зміст комплексної послуги;

- інформування отримувача комплексної послуги щодо змісту, умов надання комплексної послуги та з питань соціального захисту, медичних послуг, безоплатної правничої допомоги тощо;

- оцінювання потреб отримувача комплексної послуги у соціальних послугах;

- визначення дорожньої карти для отримувача комплексної послуги та надання йому допомоги в установленні контактів з фахівцями, службами, організаціями тощо, зокрема з питань отримання інших соціальних, медичних, реабілітаційних та інших послуг, відповідно до його потреб;

- консультування отримувача комплексної послуги, зокрема допомога в аналізі життєвої ситуації, визначенні основних проблем, шляхів їх вирішення, складення плану запобігання виникненню складних життєвих обставин;

- надання психологічної підтримки/допомоги, зокрема психологічна діагностика, психологічне консультування (індивідуальне, сімейне, групове);

- забезпечення формування та розвиток соціальних навичок, умінь, соціальної компетентності отримувача комплексної послуги;

- психоедукацію (просвіту з питань психічного здоров'я), зокрема за наявності ознак стресових та травматичних ситуацій, психологічної (психічної) травми, гострих стресових реакцій, гострого стресового розладу (ГСР), посттравматичного стресового розладу (ПТСР), та перенаправлення у випадках, що потребують залучення лікаря для надання медичної допомоги;

- надання психологічної підтримки з метою пошуку внутрішніх та зовнішніх особистісних ресурсів, які допомагають підвищити здатність до відновлення психологічного стану та запобігання розвитку постстресових розладів;

- надання психологічної допомоги особам у стані дистресу, за наявності ознак психологічної травми, гострих стресових реакцій та гострих стресових розладів, викликаних травматичними подіями;

- навчання використанню прийомів емоційного та психологічного розвантаження, релаксаційних технік тощо;

-розвиток нових поведінкових моделей адаптації для психологічного відновлення та повноцінного функціонування;

-проведення навчання для громадських діячів, волонтерів, представників закладів освіти, охорони здоров'я, соціальної сфери, органів місцевого самоврядування, органів самоорганізації населення (об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, комітети самоорганізації населення тощо), жителів за програмами "Основи роботи з травмою та розвиток стресостійкості", "Надання першої психологічної допомоги", "Самодопомога +", "Основи командної взаємодії", "Універсальний тренінг підтримки психічного здоров'я", "Запобігання професійному та емоційному вигоранню в колективі", "Адаптація ветеранів у робочому колективі та цивільному житті", іншими програмами відповідно до потреб громади / району / регіону;

-проведення навчання (лекції, бесіди, тренінги, вистави, акції тощо) основ психічного здоров'я, пошуку інструментів, які допоможуть кожному дбати про свій внутрішній стан, протоколів поведінки в кризових ситуаціях, планування сім'ї, основ догляду за дітьми, основних засад усвідомленого батьківства тощо відповідно до потреби громади/району/регіону;

-проведення навчання спеціалістів, які через специфіку трудових або службових обов'язків чи виду виконуваних робіт найчастіше взаємодіють із жителями, та волонтерів, діяльність яких спрямована на підвищення обізнаності та формування навичок жителів щодо реагування на кризові ситуації;

-організацію роботи груп самодопомоги та взаємодопомоги, зокрема за принципом "рівний рівному";

-організацію клубів за інтересами в рамках групової форми надання соціально-психологічної допомоги, зокрема просвітницьких та профілактичних батьківських/сімейних клубів;

-допомогу у зміцненні/відновленні родинних та соціальних зв'язків, зокрема діагностику порушень взаємовідносин батьків та дітей, у набутті навичок подолання різних ситуацій у повсякденному житті та у вихованні дітей; запобігання виникненню ситуацій, які ведуть до зниження якості сімейного виховання та порушень розвитку дитини; набуття батьками навичок конструктивного виховання;

-організацію простору безпеки та розвитку з елементами арт-терапевтичних засобів, ігрової терапії; кризове реагування, екстрену психологічну допомогу, перенаправлення до інших суб'єктів для отримання психологічної допомоги інших рівнів;

-координацію волонтерської діяльності, підготовку волонтерів, які надають послуги в громаді;

-організацію міждисциплінарного навчання основ командної взаємодії представників суб'єктів, які діють в територіальній громаді та діяльність яких спрямована на забезпечення надання психологічної допомоги;

4

-виявлення потреб вразливих груп населення та бар'єрів, які існують для отримання ними соціальних послуг.

6. Підставами для надання комплексної послуги є:

-звернення (усне або письмове) отримувача комплексної послуги до територіального центру;

-повідомлення (усне або письмове), отримане від інших суб'єктів, зокрема від будь-кого з жителів і посадових осіб органів місцевого самоврядування, надавачів соціальних послуг, закладів охорони здоров'я, реабілітаційних закладів;

-виявлення потреби у соціальних, медичних, реабілітаційних послугах фахівцем центру життєстійкості;

-необхідність реагування на кризові ситуації та виклики, надзвичайний та/або воєнний стан в громаді/районі/регіоні та/або виконання затвердженої профілактичної програми в територіальній громаді.

Рішення про надання комплексної послуги/відмову у наданні/припинення надання комплексної послуги приймає територіальний центр шляхом видання відповідного наказу/розпорядження.

Підстави для відмови в наданні або для припинення надання комплексної послуги визначаються територіальним центром з дотриманням вимог законодавства про організацію надання соціальних послуг.

7. Комплексна послуга може надаватися в такій формі:

-індивідуальна - за відсутності інших осіб;

-сімейна - разом з особами, що перебувають у родинних стосунках або проживають однією сім'єю;

-групова - у групі осіб з іншими отримувачами комплексних послуг.

Надавач комплексної послуги визначає форму надання комплексної послуги - індивідуальну/сімейну та/або групову, а також строк її надання - одноразово, екстрено (кризово) або системно.

8. Для надання комплексної послуги на індивідуальному/сімейному рівні проводиться оцінювання індивідуальних/сімейних потреб отримувача комплексної послуги.

Для надання комплексної послуги на рівні групи проводиться збір та аналіз інформації про потребу групи осіб в отриманні комплексної послуги, її зміст та форму надання із залученням представників підприємства, установи, організації, де отримувачі комплексної послуги навчаються, працюють, перебувають, проживають, а також представників органів місцевого самоврядування.

Надання комплексної послуги у груповій формі може проводитися відповідно до запиту (заяви) громади/району/регіону та/або за зверненням

5
отримувача комплексної послуги, направленням отримувача комплексної послуги від інших суб'єктів, зокрема надавачів соціальних послуг.

На підставі проведеного оцінювання індивідуальних/сімейних/ групових потреб отримувача комплексної послуги фахівець формує перелік рекомендованих заходів комплексної послуги.

9.Строк і періодичність/тривалість надання комплексної послуги у кожному конкретному випадку визначаються індивідуально з урахуванням індивідуальних/сімейних/групових потреб отримувача комплексної послуги.

10.Комплексна послуга надається у приміщенні за місцем розташування Центру. За потреби комплексна послуга може надаватися за місцем розташування закладу, в якому працюють чи навчаються отримувачі комплексної послуги у разі її надання у груповій формі, або за межами приміщення Центру, зокрема, у приміщенні іншого надавача соціальних послуг, закладу охорони здоров'я, закладу освіти, іншого закладу, підприємства, установи, організації, яке розташовано у віддалених районах міста, для забезпечення комплексною послугою всіх жителів, на вулиці, або через Інтернет за допомогою засобів рухомого (мобільного), фіксованого зв'язку.

11.Центр очолює соціальний менеджер, який призначається та звільняється з посади директором територіального центру.

12.Соціальний менеджер:

- здійснює керівництво роботою центру;
- забезпечує виконання покладених на центр завдань;
- здійснює контроль за роботою фахівців центру;
- планує роботу центру;
- виявляє потреби жителів територіальної громади у комплексній послугі;
- взаємодіє із фахівцями, службами, організаціями тощо, зокрема з питань отримання отримувачами комплексної послуги інших послуг (соціальних, медичних, реабілітаційних тощо), які мають забезпечити задоволення потреб отримувача комплексної послуги;
- в межах своєї компетенції представляє центр в установах, організаціях, підприємствах незалежно від форми власності;
- сприяє залученню позабюджетних коштів для укріплення матеріально-технічної бази центру;
- здійснює заходи щодо поліпшення умов праці, дотримання правил з техніки безпеки, санітарно-гігієнічних умов і пожежної безпеки тощо;
- контролює ведення документації, відповідає за облік та звітність центру.

16.Контроль за якістю надання комплексної послуги здійснюється відповідно до законодавства України.